

***Особливості впровадження
програми “Трудове навчання”
5 клас відповідно до нового
Державного стандарту
загальної та повної середньої
освіти***

Павич Н.М.,

викладач кафедри теорії і методик викладання
природничо-математичних дисциплін

Головна мета трудового навчання

- Формування технологічно освіченої особистості, підготовленої до самостійного життя і активної перетворювальної діяльності в умовах сучасного високотехнологічного, інформаційного суспільства для реалізації творчого потенціалу учнів

Завдання трудового навчання

- Формування цілісного уявлення про матеріальне виробництво, роль техніки, проектування і технологій у розвитку суспільства
- Набуття учнями досвіду провадження технологічної діяльності, партнерської взаємодії і ціннісних ставлень до трудових традицій
- Формування технологічних умінь і навичок учнів
- Ознайомлення учнів із виробничим середовищем, традиційними, сучасними і перспективними технологіями обробки матеріалів, декоративно-ужитковим мистецтвом
- Формування здатності розвивати надбання рідної культури з використанням засобів декоративно-ужиткового мистецтва

Завдання трудового навчання

- Сприяння усвідомленню учнями значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань
- Реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері проектно-технологічної діяльності та технічної творчості
- Прилучення учнів до надбань української культури через практичне вивчення традиційних ремесел та різних видів декоративно-ужиткового мистецтва
- Створення умов для самореалізації та професійного самовизначення кожного учня
- Оволодіння вміннями оцінювати власні результати предметно-перетворювальної діяльності та рівня сформованості ключових і предметних компетентностей

Тижневе навантаження відповідно до Базового навчального плану на 2013 – 2014 навчальний рік

Трудове навчання:

- 5 клас – 2 години
- 6 клас – 1 година
- 7 клас – 2 години
- 8 клас – 2 години
- 9 клас – 1 година

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з трудового навчання
для загальноосвітніх навчальних
закладів
5 – 9 класи

Київ 2012

Навчальна програма забезпечує:

- безперервність, єдність і наступність між початковою та старшою школою;
- розвивальний характер і прикладну спрямованість навчального процесу;
- формування технічно та технологічно грамотної особистості

Побудова програми

**Пояснювальна
записка**

- вступ(мета та завдання навчального предмета)
- характеристика навчальної програми
- особливості організації навчально-виховного процесу
- критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
- рекомендації щодо роботи з програмою

Зміст навчального матеріалу

Вимоги до рівня навчальних досягнень учнів

Структура програми

- Обов'язкова для вивчення складова
- Варіативна складова
- Резерв часу

5 клас

Обов'язкова для вивчення складова

- **Блок 1.** Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП
- **Блок 2.** Технологія виготовлення виробів з аплікацією

Схема розподілу навчального матеріалу

Обов'язкова для вивчення складова. Один блок (26 год)

- Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП (26 год)
- Технологія виготовлення виробів з аплікацією (26 год).

Варіативна складова. Два модулі (40 год)

- Варіативний модуль 1 (20 год)
- Варіативний модуль 2 (20 год)
- Резерв часу (4 год)

Структура кожного блоку

Розділ 1. Основи матеріалознавства

Розділ 2. Технологія виготовлення
виробів

Розділ 3. Основи техніки, технологій і
проектування

Розділ 4. Технологія побутової
діяльності

Тематичний план

Обов'язкова для вивчення складова – 26 год

Вступ – 1 год

Розділ 1. Основи матеріалознавства – 3 год

Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП або Технологія виготовлення виробів з аплікацією – 14 год

Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування – 4 год

Розділ 4. Технологія побутової діяльності – 4 год

Варіативна складова – 40 год

Резерв часу – 4 год

Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування (4 год)

- Тема 3.1. Знаряддя праці, які використовують у побуті (1 год)
- Тема 3.2. Поняття про деталь. Способи отримання деталей (1 год)
- Тема 3.3. Основи проектної діяльності (2 год)

Розділ 4. Технологія побутової діяльності

(4 год)

- Тема 4.1. Безпечне користування побутовими електроприладами (1 год)
- Тема 4.2. Культура споживання їжі. Етикет за столом (2 год)
- Тема 4.3. Елементи грамоти споживача (1 год)

Технологія побутової діяльності

Тема 4.1. Безпечне користування побутовими електроприладами

Побутові електроприлади. Загальні правила користування електропобутовими приладами. Пошкодження електропобутових приладів. Небезпека користування пошкодженими побутовими електроприладами

Технологія побутової діяльності

Тема 4.2. Культура споживання їжі. Етикет за столом

Із історії культури споживання їжі. Столова білизна. Серветки для сервірування столу. Види посуду, його призначення. Столові прибори. Їх види та призначення.

Поняття етикету під час споживання їжі.
Правила сидіння за столом. Використання ножа, виделки. Споживання їжі та напоїв.
Прийоми споживання страв, чаю та кави.
Традиції споживання їжі різних народів

Розділ 4. “Технологія побутової діяльності”

може вивчатись незалежно від порядку розташування у Тематичному плані (його вивчення можна планувати під час релігійних свят, на початку року, посередині будь-якої теми, в кінці семестру)

Варіативні модулі, 5-6 класи

- Технологія виготовлення народної ляльки
- Технологія виготовлення м'якої іграшки
- Технологія виготовлення виробів, оздоблених аплікацією
- Технологія виготовлення вишитих виробів
- Технологія виготовлення швейних виробів (машинним способом)
- Технологія ремонту та оздоблення одягу
- Технологія приготування страв

Варіативні модулі, 5-6 класи

- Технологія виконання аплікації із природних матеріалів
- Технологія виготовлення дерев'яної іграшки
- Технологія виготовлення виробів із деревини та деревних матеріалів (способом ажурного випилювання)
- Технологія виготовлення сувенірів із деревних матеріалів

Варіативні модулі, 5-6 класи

- Технологія виготовлення виробів способом металопластики
- Технологія виготовлення макетів споруд із деревини та деревних матеріалів
- Технологія вирощування рослин (квітів) та догляд за ними
- Технологія догляду за тваринами

Теорія проектної діяльності

- Проектування як вид діяльності. Міні-маркетингові дослідження (анкетування). Використання біоформ у створенні виробів. Графічне зображення в проектуванні: малюнок виробу. Вибір виробу для проектування та виготовлення
(за варіативним модулем)

Результати діяльності

- Результатом діяльності учнів при вивченні кожного блока обов'язкової для вивчення складової програми модуля має бути ***виріб***
- Результатом діяльності учнів при вивченні будь-якого варіативного модуля має бути ***проект***
- Кожен урок передбачає виконання учнями ***практичної роботи***

Увага !

- ***Обов'язкова для вивчення складова***
обирається школою із запропонованих **блоків** залежно від умов поділу на групи хлопців і дівчат, кадрового забезпечення та інтересів учнів
- ***Варіативний модуль*** обирається вчителем та учнями, вивчається лише один раз в 5 або 6 класі
- ***Резерв часу***, передбачений програмою, вчитель може використати на підсилення окремих складових навчальної програми на свій вибір

❖ Сайт МОН, молоді та спорту України:

mon.gov.ua

❖ Сайт вчителів трудового навчання:

trudove.org.ua

Методичні рекомендації щодо успішного впровадження нової програми з трудового навчання в 5 класі

Проведення методичних об'єднань для вчителів, які будуть викладати предмет в 5 класах:

- читання та обговорення нового Державного стандарту;
- читання та обговорення програми з трудового навчання для учнів 5 класу;
- визначення відмінностей між попередньою та діючою програмою;
- визначення особливостей методики викладання в 5 класі відповідно до нового Державного стандарту

- Створення творчих груп вчителів для розробки методичних посібників та заходів щодо викладання предмету в 5 класі
- Підготовка та проведення семінарів для вчителів з детальним обговоренням нових тем та особливостями їх викладання
- Підготовка та проведення майстер-класів проведення практичних занять для вчителів відповідно до нової програми
- Створення консультаційних пунктів для вчителів, які викладатимуть предмет в 5 класі

Дякую за увагу!

Бажаю успіхів у роботі!